

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Directoraat-generaal Agro
Directie Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn

Auteur

[Redacted]

TER BESLISSING

Datum

11 december 2023

Kenmerk

DGA-DAD / 43364807

nota

BNC fiche voorstel herziening verordening voor het
welzijn van dieren tijdens transport

Kopie aan

Bijlage(n)

2

Parafenroute

[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]

Aanleiding

Op 7 december 2023 heeft de Europese Commissie een voorstel voor de herziening van Europese Verordening (EG) nr. 1/2005 (de Transportverordening die welzijnswaarden stelt voor dieren tijdens transport) gepubliceerd. Middels het BNC fiche wordt de Kamer geïnformeerd over de inhoud van het voorstel en de beoogde inzet van het kabinet tijdens de onderhandelingen.

Geadviseerd besluit

U kunt kennis nemen van de nota en het BNC fiche en u wordt gevraagd om akkoord te gaan met de inhoud van het BNC fiche.

Kernpunten

Proces

- Tegelijkertijd met het voorstel voor de herziening van de Transportverordening, heeft de Europese Commissie ook een voorstel gedaan voor een nieuwe verordening over het welzijn van honden en katten en hun traceerbaarheid. Hierover is een apart BNC fiche geschreven waar u apart over wordt geïnformeerd.
- Het onderwerp dierenwelzijn is door de Kamer aangemerkt als prioritair, waardoor het fiche binnen 3 weken na publicatie van het voorstel in de Kamer moet liggen.
- Het beoogde tijdschema voor het fiche is:
 - 13 december bespreking in het BNC-overleg (het fiche wordt mogelijk nog aangepast aan de hand van eventuele feedback uit het BNC-overleg);

- 14 december bespreking met u (het fiche kan dan nog worden aangepast aan de hand van uw eventuele opmerkingen);
- 19 december CoCo
- 22 december ministerraad
- Daarna kan het fiche door Buitenlandse Zaken verstuurd worden naar de Kamer

Inhoud

- Binnen het BNC fiche zijn voornamelijk hoofdstukken 2 (samenvatting van het voorstel en bijbehorende impactassessment), 3 (essentie Nederlands beleid en inzet bij onderhandelingen), 7 (uitvoerbaar- en handhaafbaarheid) en mogelijk ook hoofdstuk 5 onderdeel c (regeldruk voor betrokken sectoren) belangrijk voor u om te lezen.
- Voor wat betreft het voorstel en de inzet bij de onderhandelingen zijn er een aantal belangrijke punten om bij stil te staan, ook gezien de motie van het lid Ouwehand (7 december 2023, Kamerstuk 21 501-31, nr. 1605) die de regering verzoekt om zich te verzetten tegen het voorstel met als specifieke aandachtspunten exporten van levende dieren naar derde landen, de maximumtemperatuur voor diertransport en langeafstandstransporten (>8 uur) van levende dieren:
 - Exporten derde landen
 - Exporten van levende dieren zijn – onder strengere voorwaarden – binnen dit voorstel nog steeds mogelijk. Dit sluit niet aan bij uw eerdere inzet en de wens van de Kamer en de inzet is om de maximumtransporttijden bij deze exporten te verkorten.
 - Diertransport bij hoge temperaturen
 - Het voorstel volgt hier niet de maximumtemperaturen voor specifieke diersoorten zoals aanbevolen door de EFSA, terwijl de Kamer meerdere moties heeft aangenomen die de regering oproepen om de maximumtemperatuur voor diertransport te verlagen en daarbij de aanbevelingen van de EFSA mee te nemen (Kamerstukken 21 501-32, nr. 1526 en 36 200XIV, nr. 63).
 - Het voorstel geeft wel specifieke voorwaarden voor transport tijdens extreme temperaturen: bij een voorspelde buitentemperatuur van 25-30 graden Celsius alleen kort transport (< 9 uur) tussen 10.00-21.00 uur, bij een voorspelde buitentemperatuur van meer dan 30 graden Celsius alleen 's avonds en 's nachts transport (tussen 21.00-10.00 uur) en wanneer het ook 's avonds en 's nachts warmer is dan 30 graden Celsius, moet de beladingsgraad met 20% worden verlaagd.
 - U bent voornemens de maximumtemperatuur voor diertransport te verlagen naar 30 graden Celsius, de beleidsregel hiervoor is momenteel in internetconsultatie. Het voorstel sluit deels aan bij dit voornemen, maar bij de onderhandelingen is het kabinet kritisch op de mogelijkheid dat transport bij temperaturen boven 30 graden Celsius nog steeds mogelijk is.
 - Transport van ongespeende kalveren
 - Binnen het voorstel is lang transport van jonge (minimaal 5 weken oud) ongespeende kalveren mogelijk onder voorwaarden.

- De Kamer staat over het algemeen negatief tegenover lang transport van ongespeende kalveren, zoals ook blijkt uit de motie van het lid Vestering die de regering verzoekt te komen met een plan voor een einde aan de import van kalfjes (Kamerstuk 28 286, nr. 1309).
- De beoogde inzet (alleen kort transport voor ongespeende kalveren zonder uitzonderingen) is daarom stevig.
- Vangen van pluimvee aan de poten
 - Binnen de huidige verordening geldt een verbod op het optillen van dieren aan o.a. de poten. Pluimvee wordt daar niet uitgezonderd, maar pluimvee wordt binnen Europa veelal aan de poten gevangen. De Nederlandse rechter heeft in 2022 bepaald dat het vangen van pluimvee aan de poten dan ook verboden is. Binnen het voorstel is de uitzondering voor pluimvee (en konijnen) wel opgenomen en is het vangen aan de poten aan een aantal voorwaarden verbonden. Bij de onderhandelingen is de inzet om deze voorwaarden in het voorstel te behouden.
- De NVWA verwacht problemen met de uitvoering van het voorstel en geeft aan dat de handhaafbaarheid niet is verbeterd t.o.v. de huidige verordening (zie hoofdstuk 7 BNC fiches).

Nederlands krachtenveld

- De sector geeft ten algemene aan dat ze het streven naar een goed niveau van dierenwelzijn tijdens transport onderschrijft, maar daarbij twijfels heeft of de voorschriften in het voorstel hier daadwerkelijk aan bijdragen/de juiste focus hebben. Ook geeft de sector aan de (wetenschappelijke) onderbouwing bij het voorstel zwak te vinden en geeft zij aan dat het voorstel een stijging in administratieve lasten en kosten met zich mee zal brengen. Ook geeft de sector aan dat dit voorstel niet bij zal dragen aan de handhaafbaarheid, wat *het level playing field* niet ten goede zal komen. Verder gaat zij in op specifieke punten binnen het voorstel, waar o.a. de nieuwe voorschriften voor belandingsdichtheid, veterinaire toezicht en de temperatuurnormen meerdere keren terugkomen. Ook geeft de sector aan zelf al veel ingeregeld te hebben om dieren tijdens transport te beschermen en het dierenwelzijn tijdens transport te borgen.
- NGO's geven ten algemene aan dat het voorstel stappen in de goede richting zet, maar op bepaalde punten niet ambitieus genoeg is om dieren voldoende te kunnen beschermen tijdens transport. Hierbij geven NGO's o.a. aan dat de maximumtransporttijden binnen het voorstel te lang zijn, de voorgestelde temperatuurgrenzen te hoog zijn, exporten naar derde landen mogelijk blijven, de minimumtransportleeftijd voor ongespeende dieren niet hoog genoeg is en transport op zee niet meetelt in de transporttijd. Ook de NGO's vragen aandacht voor de handhaafbaarheid, waarbij de focus ligt op het invullen van open normen om interpretatieverschillen weg te halen en zo voldoende handhavingsmogelijkheden te bewerkstelligen.